

Tytuł: Religia i miejskość. Mapowanie i powiązanie pól religijnych we współczesnych polskich miastach

Cel projektu:

Głównym celem projektu jest zbadanie relacji pomiędzy religią i miejskością we współczesnych polskich miastach. Przy okazji tak sformułowanego celu badań na pierwszy plan wysuwa się kolejne pytanie badawcze o to, jak rozumiemy religię i co uważamy za jej przejawy w przestrzeni miejskiej. Jest to pytanie o wymiarze ontologicznym, ale także dotyczy epistemologii religii. Ważną kwestią w tak stawianym problemie jest także to, jak pojęcie religii jest konstruowane w relacji z innymi wymiarami miejskiego życia. W tym projekcie badanie religii odbywa się poprzez kategorię przestrzeni i fenomeny, które są uchwytny w badaniu miejskiej przestrzeni.

Opis badań:

By zbadać związek łączący religię i miejskość zastosuję kilka metod badawczych, tak by uzyskać wielowymiarową perspektywę. Nie tylko same metody, ale także zaangażowanie do procesu badawczego kilku dziedzin, takich jak geografia humanistyczna, socjologia, antropologia i religioznawstwo, pozwoli na interdyscyplinarne podejście do badanej problematyki, a przez to stworzy wielowątkową narrację na temat związku religii z miejskością. Plan badań zakłada sporządzenie map różnych fenomenów, które, czasem w sposób nieoczywisty możemy powiązać z religią. Punktem wyjścia jest poszukiwanie w przestrzeni miejskiej tych fenomenów, które wyzwalają pewien rodzaj komunikacji, którą możemy rozumieć lub odczuwać jako komunikację o charakterze religijnym. W centrum zainteresowania znajduje się zatem nie tylko to, co jest związane z religią instytucjonalną, ale także różne akty indywidualne, performance, materializacje religii oraz ludzkie ciało ujęte w kontekście religijnym. Fenomeny te zostaną umieszczone na mapie miejskiej przy pomocy narzędzi geolokacji GIS. Tej procedurze towarzyszyć będzie etnografia miejska, w której badacze odniosą się do zbieranych podczas geolokacji danych z perspektywy użytkownika przestrzeni miejskiej. W trzecim etapie badanie skoncentruje się na studiach przypadku, które dotyczą tych sfer miejskiego życia, w których negocjacje pomiędzy tym, co dotyczy religii i tym, co uważane jest powszechnie jako sfera świecka, są najlepiej widoczne. Takimi obszarami miejskiego życia są np.: aktywizm i ruchy społeczne; sztuka i kreatywność; oraz biznes i ekonomia.

Uzasadnienie wyboru tematyki badań:

Współczesne polskie miasta są ważnymi arenami, gdzie to, co wiązane jest z religią i duchowością ściera się z świeckim wymiarem życia społecznego. Możemy uznać, że to, co religijne jest kształtowane przez sferę świecką. Ale także, zauważamy, że forma wyobrażeń na temat świeckości kształtuje nasze pojmowanie tego, co religijne. We współczesnej Polsce takie negocjacje najwyraźniej widać w przestrzeni miejskiej. Dlatego badania prowadzone nad związkiem religii i miejskości, w perspektywie tego, co jest w przestrzeni miasta uchwytny i co kształtuje nasze codzienne praktyki miejskie, daje także wgląd w to, jak wygląda związek religii i tego co świeckie w szerszym kontekście, a mianowicie sfery publicznej. Ponadto badania prowadzone nad Polskim miastem z perspektywy obecności religii pozwalają na porównania z innymi modelami takich relacji, które zostały wypracowane na gruncie Europy Zachodniej, czy w kontekstach pozaeuropejskich. Takie spojrzenie pozwala zadać pytanie o to, jakie jest specyficzne miejsce religii w Polskim mieście i czy można na tej podstawie stworzyć ogólny model opisu dla Wschodnio-Europejskiego miasta?

Spodziewane efekty badań:

Wyniki badań nad religią i miejskością pozwolą nam odpowiedzieć na pytanie jak konstruujemy narrację na temat tego, co jest religijne w polskich miastach, i gdzie wyznaczamy granice religii w miejskiej przestrzeni. Badania prowadzone w projekcie umożliwią poznanie różnorodności pól religijnych we współczesnych miastach, a także spojrzenie na miejsce religii w kontekście innych zmiennych, które definiują nasze miejskie praktyki, takich jak przestrzeń, kultura materialna, ekonomia, dynamika kulturowa, migracja czy struktura demograficzna. Wyniki projektu zostaną opublikowane w postaci dwujęzycznych interaktywnych map trzech wybranych miast Krakowa, Lublina i Gdańska.